

MAGISTRATURADA TASVIRIY SAN'AT FANLARINI INTERFAOL USULLAR YORDAMIDA O'QITISH METODLARI

Rahmonova Hulkar Oydinovna
Navoiy Davlat Universiteti magistri

Annotatsiya: *Ushbu maqolada magistratura bosqichida tasviriy san'at fanlarini o'qitish jarayonida interfaol ta'lim usullaridan foydalanishning nazariy va metodik asoslari yoritilgan. Tasviriy san'at ta'limida magistrantlarning ijodiy tafakkurini rivojlantirish, mustaqil fikrlash ko'nikmalarini shakllantirish hamda kasbiy kompetensiyalarni rivojlantirishda interfaol metodlarning ahamiyati tahlil qilingan. Maqolada zamonaviy pedagogik texnologiyalar, interfaol ta'lim metodlarining turlari va ularni o'quv jarayoniga tatbiq etish yo'llari ilmiy-amaliy jihatdan asoslab berilgan.*

Kalit so'zlar: *magistratura, tasviriy san'at, interfaol ta'lim, pedagogik texnologiyalar, ijodiy tafakkur, kompetensiya, o'qitish metodlari.*

KIRISH

Hozirgi kunda oliy ta'lim tizimida ta'lim sifatini oshirish, o'quv jarayonini innovatsion yondashuvlar asosida tashkil etish dolzarb masalalardan biri hisoblanadi. Ayniqsa, magistratura bosqichida ta'lim jarayoni talabalarning ilmiy-tadqiqot va ijodiy faoliyatini rivojlantirishga yo'naltirilgan bo'lishi lozim. Shu nuqtayi nazardan, tasviriy san'at fanlarini o'qitishda interfaol ta'lim usullaridan foydalanish muhim ahamiyat kasb etadi.

Tasviriy san'at fanlari magistrantlarda estetik did, ijodiy tafakkur, badiiy tasavvur va mustaqil fikrlash ko'nikmalarini shakllantirishda muhim o'rin tutadi. Shu sababli mazkur fanlarni o'qitishda an'anaviy yondashuvlar bilan cheklanib qolmasdan, interfaol metodlarni keng joriy etish talab etiladi.

1. Magistraturada tasviriy san'at ta'limining o'ziga xos jihatlari

Magistratura ta'lim bosqichi bakalavriat bosqichidan chuqurlashtirilgan bilimlar, tahliliy va ijodiy yondashuvlar ustuvorligi bilan farqlanadi. Tasviriy san'at fanlarini o'qitishda quyidagi jihatlar muhim hisoblanadi:

- ta'lim jarayonining ilmiy-tadqiqot faoliyati bilan uzviy bog'liqligi;
- magistrantlarning mustaqil va ijodiy ishlarga jalb etilishi;
- nazariy bilimlarning amaliy mashg'ulotlar bilan uyg'unligi;
- zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish.

Ushbu jihatlar interfaol ta'lim usullarini qo'llash uchun qulay shart-sharoit yaratadi.

2. Interfaol ta'lim usullarining mohiyati va ahamiyati

Interfaol ta'lim usullari — bu o'qituvchi va talaba o'rtasidagi faol hamkorlikka asoslangan, talabaning o'quv jarayonidagi faolligini ta'minlovchi metodlardir. Ushbu usullar ta'lim jarayonida talabalarni mustaqil fikrlashga, muammolarni tahlil qilishga va ijodiy yechimlar topishga undaydi.

Tasviriy san'at ta'limida interfaol usullarning ahamiyati shundaki, ular ijodiy jarayonni faollashtiradi, talabalarining san'at asarlarini tahlil qilish, baholash va talqin etish qobiliyatlarini rivojlantiradi.

3. Tasviriy san'at fanlarida qo'llaniladigan interfaol metodlar

3.1. "Aqliy hujum" (Brainstorming) metodi

Ushbu metod magistrantlarning ijodiy fikrlashini rivojlantirishda samarali hisoblanadi. Kompozitsiya, ranglar uyg'unligi va badiiy g'oya yaratishda keng qo'llaniladi.

3.2. Keys-stadi metodi

Keys-stadi metodi orqali talabalarda muammoli vaziyatlarni tahlil qilish, san'at asarlarini ilmiy asosda baholash ko'nikmalari shakllanadi.

3.3. Loyiha metodi

Bu metod magistrantlarning mustaqil ijodiy loyihalar ishlab chiqishiga imkon beradi. Amaliy mashg'ulotlarda ayniqsa samarali hisoblanadi.

3.4. Munozara va bahs metodi

San'at yo'nalishlari, uslublari va nazariy qarashlar yuzasidan bahs-munozaralar talabalarining nutq madaniyatini va tanqidiy fikrlashini rivojlantiradi.

4. Interfaol usullarni qo'llashning pedagogik shart-sharoitlari

- Interfaol ta'lim usullarining samaradorligi quyidagi omillarga bog'liq:
- o'qituvchining kasbiy va metodik tayyorgarligi;
- ijodiy va erkin ta'lim muhiti;
- axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish;
- talabalar faolligini rag'batlantirish.

5. Interfaol ta'lim usullarining samaradorligi

- Interfaol metodlar asosida tashkil etilgan mashg'ulotlar natijasida:
- magistrantlarning ijodiy faolligi oshadi;
- mustaqil fikrlash va tahlil qilish ko'nikmalari rivojlanadi;
- kasbiy kompetensiyalar shakllanadi;
- ta'lim sifati yuksaladi.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, magistratura bosqichida tasviriy san'at fanlarini interfaol usullar yordamida o'qitish ta'lim samaradorligini oshirishga xizmat qiladi.

Interfaol metodlar magistrantlarning ijodiy salohiyatini ro'yobga chiqarish, ularni kelajakdagi kasbiy faoliyatga puxta tayyorlashda muhim ahamiyat kasb etadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Karimov I.A. Yuksak ma'naviyat — yengilmas kuch. Toshkent: Ma'naviyat, 2008.
2. Tolipov O', Usmonboyeva M. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar. Toshkent, 2020.
3. Saidqosimov S. Pedagogik texnologiyalar. Toshkent: Fan, 2019.
4. Abdullayeva D. Tasviriy san'atni o'qitish metodikasi. Toshkent, 2018.

5. Bepalko V.P. Pedagogik texnologiya asoslari. Moskva, 1989

6. Polat E.S. Ta'limda yangi pedagogik va axborot texnologiyalari. Moskva, 2015.